

Program akcí na 1. pololetí 2007

Přednášky:

- Po 29. 1.** – Mgr. Kateřina Samojská: **Typologie gotického měšťanského domu v Čechách**
- Po 19. 2.** – Bc. Ivan Peřina: **Hrad Karlsfried a jeho postavení v kontextu českých hradních staveb**
- Po 26. 3.** – Martin Vyšohlíd: **Svět keramických dýmek – nálezy z náměstí Republiky v Praze**
- Po 30. 4.** – PhDr. Jarmila Čiháková: **Objev rotundy sv. Václava na Malé Straně**
- Po 28. 5.** – Doc. PhDr. Jiří Šouša, CSc.: **Zpod soudcovských talárů: Příběhy Jakuba Arbese, události v Chuchli a české epizody mága Hanussena**
- Po 25. 6.** – PhDr. Milena Bravermanová: **Nový pohled na svatováclavský meč**

Všechny přednášky se budou konat v přednáškovém sále v suterénu budovy Muzea hl. m. Prahy Na Poříčí od 17.30 hod., stejně jako v minulém roce v **pondělí**. Prosíme, abyste si tyto termíny poznamenali, protože na jednotlivé přednášky nebudou zaslány zvláštní pozvánky.

Jarní exkurze

Letošní exkurzi SPS připravujeme na sobotu 26. 5. Tentokrát máme v úmyslu navštívit muzeum T. G. Masaryka v Lánech, zámek v Chyších s expozicí K. Čapka a dále pivovar a klášterní kostel tamtéž, pokud se nám podaří zajistit vstup. Následovat bude zřícenina hradu Petrohrad s barokní kaplí a romantickou rozhlednou, raně středověké hradiště Dřevíč s kaplí a zaniklá středověká tvrz s rezidenčním dvorem v Rychvaldě. Počítejte prosím i s menší pěší vycházkou (v délce cca 2 km) v případě Petrohradu a Dřevíče + Rychvaldu. Odjezd by měl být jako obvykle v 7.00 z parkoviště za tramvajovou smyčkou na Letné. Přihlášky přijímá Jitka Matějů (viz kontaktní adresy), Cena bude sdělena na přednáškách, předběžně předpokládáme 300 Kč za osobu.

Výroční zpráva Společnosti přátel starožitností za rok 2006

Podobně jako v uplynulých letech bylo i v loňském roce limitujícím faktorem našich spolkových aktivit především fatální pracovní vytížení nepočetných členů výboru společnosti. Z tohoto důvodu bych v úvodu výroční zprávy rád apeloval na naše aktivní členy, aby nám pomohli rozšiřovat spektrum našich spolkových aktivit (např. pomoc při prodeji a distribuci publikací, při shánění ochotných přednášejících do našich přednáškových cyklů, při zajišťování výletů, finanční podpora nad rámec členských příspěvků, shánění článků a odborných sdělení do Časopisu SPS apod.).

V roce 2006 pokračovala za aktivní účasti SPS jednání o vzniku střeškové organizace EUROPA NOSTRA Česká republika, která však doposud nevedla z různých důvodů (zejména přístup Haagské centrály EN k posuzování navrhovaných stanov a odchod profesionální

americké manažerky, která zajišťovala chod pražského přípravného sekretariátu) k uspokojivému výsledku.

Členové a zástupci Společnosti bohatě spolupracovali i s dalšími četnými tuzemskými i mezinárodními organizacemi a institucemi a účastnili se početných odborných konferencí doma i v zahraničí.

V uplynulém roce se především dramaticky vyhroutil situace okolo vydávání Časopisu SPS, jehož hrozící zánik výbor Společnosti rozhodně odmítá. V průběhu celého roku proto intenzivně vyjednával se spoluvydavatelem – Národním muzeem i s Ministerstvem kultury ČR, aby bylo zajištěno jeho kontinuální vycházení i v dalších letech. Přes těžká a složitá jednání se situace na konci roku uklidnila a můžeme našim členům přislíbit vydání doposud chybějících čísel za rok 2006 (ve formě dvou dvojčísel) i pokračování vydávání v roce 2007 v podobě, na jakou jsme byli zvyklí. V dalších letech by pak mělo vydávání přejít plně do režie Společnosti. Mimo jiné to bude znamenat návrat k situaci, která platila od vzniku časopisu do roku 1962, totiž že předplatné časopisu se stane součástí členských příspěvků.

V roce 2006 se SPS intenzivně zabývala především vlastní publikační aktivitou. Stali jsme se spoluvydavateli odborného castellologického sborníku *Castrum Bene 9* ze stejnojmenné mezinárodní castellologické konference, jejíž spolupořadatelem SPS v minulém roce byla. Konference byla věnována otázkám vztahu hradu a jeho stavení, tedy zejména otázkám, jak přírodní geomorfologická situace ovlivnila volbu stavení, situování hradu, řešení hradní dispozice a jak bylo v rámci jeho konkrétní podoby využito podloží, např. u skalních hradů). Vlastní konference i publikace *Castrum Bene* vzbudila značný a kladný mezinárodní ohlas, stala se naší výkladní skříní a Společnost významně etablovala mezi širokou odbornou veřejností.

Přes svízelné finanční problémy pokračujeme ve vydávání naší Vlastivědné knihovničky SPS, v níž v letošním roce vyšla práce Františka Gabriela a Vojtěcha Vaňka *České Švýcarsko ve středověku*. V rámci naší další ediční činnosti vstoupila do závěrečného stadia příprava sborníku *Castellologica bohemia 10*, který vyjde za výrazného podílu SPS v roce 2007. Vedle tradičních obzorů našeho mediálního působení se nám v roce 2006 podařilo oslovit i nejmocnější médium a Společnost se stala spoluproducentem televizního pořadu *Štíty království českého*, věnovaného českým hradům.

Navzdory provozním problémům negativně ovlivňujícím cyklus obvyklých přednášek měli i v roce 2006 naši členové příležitost vyslechnout si referáty na následující témata: PhDr. Václav Soukup, CSc.: *Kultura jako předmět antropologického studia*; Bc. Karel Ksandr: *Vila Tugendhat v Brně*; MUDr. Jakub Likovský: *Výpověď paleopatologických nálezů*; PhDr. Ivana Boháčová: *Archeologie Staré Boleslavi*; Doc. PhDr. Josef Štulc: *Monitoring českých památek světového kulturního dědictví*; Mgr. Kateřina Hanzlíková: *Výpověď městských knih k dějinám pražských měšťanských domů*; Mgr. Jana Mařík: *Libice nad Cidlinou – současný stav a perspektivy výzkumu*; PhDr. Jaromír Žegklitz: *Renesanční sklárna v Broumce*; PhDr. Michal Tryml a RNDr. Jan Havrda: *Neznámé raně středověké opevnění jižní části Malé Strany* a Doc. PhDr. Tomáš Durdík, DrSc.: *Vizualizace výsledků dlouhodobého výzkumu přemyslovského hradu Křivoklát*. Nutnost respektovat požadavky MHMP, které nám pronajímá přednáškový sál, bohužel vedla k některým změnám termínů a prostoru konání přednášek. Jejich důsledkem byl mírný pokles návštěvnosti (průměrně 43 osob na přednášku).

Tradiční součástí našich přednášek je i prodej historických a vlastivědných publikací jak z vlastní produkce SPS, tak z významných nakladatelství (Argo, Academia, Libri, NLN, Paseka, Vyšehrad). Členové SPS si je mohou zakoupit s výraznou slevou. Pro ty, kdo se z důvodu zaneprázdněnosti nemohou účastnit přednášek, existuje možnost objednat si publikace přímo u paní Jitky Matějů a potom si je v dohodnutém termínu vyzvednout. Bohužel prodej i nadále zůstává na bedrech jednoho člověka, proto bychom rádi našli někoho, kdo by s prodejem, distribucí i získáváním publikací fakticky a pravidelně pomáhal.

V situaci naší knihovny se doposud nepodařilo najít uspokojivé řešení. Knihovna je nadále uložena v sídle společnosti ARCHAIA v Truhlářské ulici, ale doposud nebyla ukončena její katalogizace. Situace se snad zlepšívá v příštím roce a knihovnu budou moci naši členové začít využívat.

Loňská pravidelná jarní exkurze se uskutečnila v sobotu 27. května. Dopoledne jsme navštívili pozdně gotický Nový hrad u Jimlína, dále zaniklou středověkou vesnicí u obce Pnětluky s dobře patrnými relikty jednotlivých usedlostí. Příjemné poledne jsme strávili v železničním muzeu v Lužné u Rakovníka, po obědě pokračovala cesta na hrad Jenčov. Poslední z navštívených lokalit byl bývalý královský hrad Nižbor, přestavěný v 16. století na zámek. Dnes zde sídlí informační centrum keltské kultury, nabízející návštěvníkům zajímavou fotodokumentaci z našich laténských oppid a multimediální projekci o životě dávných Keltů. Přes značnou nepřízeň počasí se tradiční jarní exkurze zdařila.

K 18. 12. 2006 měla SPS 833 aktivních individuálních členů a 45 členů kolektivních. Nově se přihlásilo 19 nových individuálních členů. Vyřazení byli 2 nezvěstní členové a na vlastní žádost vystoupili 2 individuální a 1 kolektivní člen. Řada našich přátel nás bohužel v uplynulém roce opustila. Zemřeli Ing. Michal Tošovský, Eduard Kudrna, ThDr. Jaroslav Kadlec, Miloslav Pixa, RNDr. Miroslav Novák, CSc., PhDr. Ing. Zdeněk Popel, Vlasta Bayerová, Dr. Adolf Hradecký a PhDr. Jan Novotný, CSc.

Výbor v uplynulém roce pracoval v následujícím nezměněném složení: starosta – Doc. PhDr. Tomáš Durdík, DrSc., místopředseda – ing. arch. Karel Kuča, jednatel – mgr. Vojtěch Kašpar, pokladník – Jitka Matějů, člen výboru pro kolektivní členy – PhDr. František Gabriel, zajišťování exkurzí – ing. arch. Petr Chotěbor, CSc. a Mgr. Josef Hložek, členové výboru – PhDr. Vilém Knoll a Stanislava Dvořáková.

Výroční zpráva byla přijata plněm na výroční schůzi SPS 18. prosince roku 2006.

Mgr. Vojtěch Kašpar, jednatel SPS

Členské příspěvky

Vzhledem k neustálému růstu nákladů bylo rozhodnuto zvýšit od roku 2007 členské příspěvky. Členové v produktivním věku proto budou platit minimálně 100 Kč ročně, studenti a důchodci 60 Kč ročně. Členský příspěvek pro kolektivní členy je 200 Kč. Od nových členů je navíc vybíráno jednorázové zápisné ve výši 20 Kč. Dobrovolné vyšší příspěvky jsou vítány. Číslo účtu SPS u ČS Praha 1 je 1923085369/0800. Prosíme všechny členy, aby při platbě příspěvků složenkou či převodem z účtu uváděli jako variabilní symbol své členské číslo (při zoeslání Bulletinu je uvedeno nad jejich adresou).

Kontaktní adresy

- ♦ Informace o Společnosti, její historii a o podmínkách publikování příspěvků v časopise a sbornících: **starosta SPS doc. PhDr. Tomáš Durdík, DrSc.**, Lamačova 861, 152 00 Praha 5, tel. 251 81 52 78, e-mail durdik@arup.cas.cz;
- ♦ **jednatel SPS Mgr. Vojtěch Kašpar**, Václavské nám. 37, 110 00 Praha 1, tel. 222 24 32 39;
- ♦ členské přihlášky, legitimace, členská evidence a příspěvky, prodej publikací: **pokladník Jitka Matějů**, Hostýnská 2042/13, 100 00 Praha 10, tel. 721 801 590, pracoviště Sfinga křížovka, V Tůních 11, 120 00 Praha 2, e-mail: mateju@sfingakrizovka.cz; tel./fax 224 941 251;
- ♦ spolupráce s kolektivními členy: **PhDr. František Gabriel**, P. O. box 23, 470 01 Česká Lípa, e-mail: pu-uvpd-cl@volny.cz;

Nabídka publikací

Vlastivědná knihovnička SPS

T. Durdík, B. Štauber: Hrad Pravda , Praha 1995	16 Kč
Z. Hazlbauer: Historické kamnové kachle z Rabštejna nad Střelou ; T. Durdík: Památky Rabštejna nad Střelou a okolí , Praha 1995	35 Kč
P. Sommer: Sázavský klášter , Praha 1996	28 Kč
F. Gabriel: Hrad Lipý , Praha 1997	19 Kč
T. Durdík, J. Adámek, J. Fröhlich, P. Chotěbor: Vybrané středověké památky Prácheňska , Praha 1998	35 Kč
J. Úlovec: Tvrz a zámek Odolena Voda , Praha 1998	25 Kč
J. Sommer a kol.: Tři gotické kostely pod hradem Lipnic – Dolní Město, Loukov, Rečice , Praha 1999	40 Kč
L. Kracíková, J. Smetana: Románská a gotická sakrální architektura v okrese Česká Lípa , Praha 2000	60 Kč
F. Gabriel, K. Podroužek, P. Zahradník: Skalní sídlo u Sloupu , Praha 2001	25 Kč
T. Durdík: Hrad Týřov , Praha 2001	40 Kč
M. Flegl: Cyril Merhout – historik nejen Malé Strany , Praha 2002	15 Kč
L. Kracíková, V. Belling: Středověká sakrální architektura na Frýdlantsku , Praha 2004	65 Kč
F. Gabriel, V. Vaněk: České Švýcarsko ve středověku , Praha 2006	40 Kč
Sborník SPS č. 1 – ke 100. výročí založení SPS , 2. vydání, Praha 1997	135 Kč
Sborník SPS č. 2 – k živ. jubileu R. Turka 1991 , Praha 1993	100 Kč
Sborník SPS č. 3 – k živ. jubileu M. Richtera 1992 , Praha 1993	68 Kč
Sborník SPS č. 4 – k živ. jubileu D. Líbal 1996 , Praha 1996	160 Kč
Castellologica bohemia 8 , Praha 2002	615 Kč
Castellologica bohemia 9 , Praha 2004	560 Kč
J. Adámek, J. Sommer, Z. Všečeková: Středověký kostel Panny Marie v Písku , Písek 2001	340 Kč
T. Durdík: Nálezy z hradů přechodného typu Castrum bene 9 , Praha 2006	250 Kč
	355 Kč

Publikace nakladatelství Unicornis

K. Benešová, K. Charvátová, D. Líbal, M. Pojstl: Řád cisterciáků v českých zemích ve středověku , Praha 1994	150 Kč
R. Pfeleiderer: Atributy světců , 2. vydání, Praha 1998	68 Kč
D. Líbal, P. Zahradník: Katedrála svatého Víta na Pražském hradě , Praha 1999	285 Kč
900 let cisterciáckého řádu – sborník z konference, Praha 2000	265 Kč
D. Líbal: Katalog gotické architektury v České republice do husitských válek , Praha 2001	398 Kč
1000 let kláštera na Ostrově (999–1999) , sborník, Praha 2003	245 Kč
Rataje nad Sázavou – hrad a zámek , Praha 2004	36 Kč
Svorník 1/2003. Vývoj a funkce topenišť – sborník z konference, Praha 2003	300 Kč
Svorník 2/2004. Okna a dveře – sborník z konference, Praha 2004	280 Kč
Svorník 3/2005. Krovky a střechy – sborník z konference, Praha 2005	290 Kč
Svorník 4/2006. Poznávání a dokumentace historických staveb – sborník z konference, Praha 2006	290 Kč
Hanspaulka I. Historie, vzpomínky, zajímavosti , Praha 2005	130 Kč
Hanspaulka II. Historie, vzpomínky, zajímavosti , Praha 2006	135 Kč

Publikace lze zakoupit na přednáškách SPS nebo po předchozí domluvě s pokladní SPS J. Matějů na jejím pracovišti. Mimopražští zájemci si je mohou objednat poštou u J. Matějů (při zaslání poštou bude účtováno poštovné + balné). U objednávek uvádějte vždy své členské číslo, aby vám mohla být u vybraných publikací poskytnuta členská sleva.

Mgr. V. Kašpar v. r., jednatel

doc. PhDr. T. Durdík, DrSc., v. r., starosta